

การวิเคราะห์พฤติกรรม การใช้เทคนิคการสอนเชิงพฤติกรรม และการใช้สื่อประกอบการสอน

ดร.สมพร หวานเสร็จ

ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กทม.

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

Inability to relate to children or adults 	Poor speech or lack of speech 	
Oversensitivity or undersensitivity to noises 	Inappropriate toy play 	Difficulty dealing with changes in routine
Inappropriate laughter or crying 	Lack of awareness of danger 	Hyperactivity or passiveness
Oversensitivity or undersensitivity to touch 	Strange attachment to objects 	Lack of eye contact

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

มีความสามารถจำกัดในการเรียนรู้

- จากสิ่งแวดล้อม
- จากแบบอย่าง que เห็น
- ในการบูรณาการข้อมูลที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
- ในการประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้มาแล้วให้เป็นทักษะ

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

- มีความสามารถจำกัดในการพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงความรู้ไปสู่บริบทอื่น
- มีความสนใจแตกต่างจากคนอื่นๆ อย่างมาก
- มีความยากลำบากในการนำทักษะที่มีอยู่ใช้ให้ตรงกับสถานการณ์
- มีความยากลำบากในการวางแผนการเคลื่อนไหวร่างกาย
- มีข้อจำกัดในการใช้ทักษะการสำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีการกระตุ้นมาก

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

- มีข้อจำกัดและไม่สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบในสังคม
- มีระดับความใส่ใจจำกัดในด้านการเรียนการสอน
- การตอบสนองต่อการกระตุ้นประสาทสัมผัสไม่ปกติ
- มีข้อจำกัดในทักษะการสื่อสารทั้งที่ใช้ภาษาพูดและไม่ใช้ภาษาพูด

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

- พฤติกรรมที่แสดงออกไม่มีแบบแผนและมีพฤติกรรมทำลาย
- ไม่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือบางทีก็สนใจมากเกินไปจนเกินควร
- มีพฤติกรรมกระตุ้นตัวเอง
- มีพฤติกรรมการทำร้ายตัวเอง
- ยึดติดสิ่งเดิม ๆ
- ก้าวร้าว

ผู้เรียนกลุ่มออทิสติกจะแสดงอาการดังต่อไปนี้

- มีแรงจูงใจภายใน ในการเรียนรู้ ที่จำกัด
- มีอาการวอกแวกง่าย อยู่ในระดับสูง
- มีอาการซุกซน หรือทำกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา
- มีความต้องการจำเป็นอย่างมาก ที่จะต้องทราบสิ่งที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวันของตัวเองก่อนเสมอ

พฤติกรรมคืออะไร?

สิ่งต่าง ๆ ที่คนพูดหรือทำ

- ต้องชัดเจนและมีวัตถุประสงค์
- ต้องผ่านการทดสอบที่เข้มข้น
- ต้องสามารถสังเกตได้และวัดได้
- ต้องผ่านการทดสอบกับคนที่ตายแล้ว

(ถ้าคนตายสามารถทำอะไรได้แสดงว่าไม่ใช่พฤติกรรม)

If a dead man can do it, it's NOT behavior

ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม

- เป็นการกระทำเพื่อตอบสนองต่อผลของพฤติกรรม
- ผลการกระทำเป็นเรื่องที่ถูกต้องเฉพาะของแต่ละบุคคล
- พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้และสามารถแก้ไขด้วยการไม่ให้เกิดการเรียนรู้
- ควรทำความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพราะแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะสื่อความหมาย

- พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเป็นผลมาจากการขาดทักษะพื้นฐานทางสังคม
- พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอาจมาจากความพึงพอใจภายในของแต่ละบุคคล
- พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอาจเป็นบางสิ่งที่คุณเรียนทำ ทั้งนี้เพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างอื่นได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินพฤติกรรม

- เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่ทำทายนั้น ๆ
- เพื่อช่วยให้ครูหาวิธีการสอนอื่นที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารกับเด็ก
- เพื่อช่วยในการพัฒนาหลักสูตรและการปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมให้เด็ก

การวิเคราะห์พฤติกรรม

- การวิเคราะห์ผลการกระทำ ไม่ใช่ ความพยายามที่จะกำจัดพฤติกรรมนั้น
- การวิเคราะห์ผลการกระทำ ไม่ใช่ กระบวนการ “ตำหนิติเตียน” ผู้เรียน
- การวิเคราะห์ผลการกระทำ ไม่ใช่ การทบทวนลักษณะอาการส่วนบุคคลของผู้เรียน

เมื่อใดจึงควรปรับพฤติกรรม

- เมื่อพฤติกรรมนั้นมีความเสี่ยงที่จะเป็นอันตรายต่อตัวเด็กเองหรือคนอื่น ๆ
- เมื่อพฤติกรรมนั้นเป็นการแยกตัวเองออกไปอยู่โดดเดี่ยวจากสังคม
- เมื่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมที่เป็นปัญหาใหม่

สิ่งที่ครู/ผู้ปกครองต้องคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน...

- เขาทำพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่ตลอดเวลา
- เขาสามารถทำพฤติกรรมนั้นเมื่อเขาต้องการจะทำ
- เขาทำพฤติกรรมแบบไม่มีเหตุผล
- เขาไม่ได้รับสิ่งเสริมแรงอะไรเลยจากการทำ
- ทำไมเขาจึงทำสิ่งที่เขาทำอยู่นั้น
- มันจะช่วยให้เขาหยุดการกระทำได้อย่างไร

องค์ประกอบของ การปรับพฤติกรรม

- พฤติกรรมเป้าหมาย (Target Behavior)
- สภาพการณ์ (Setting)
- สิ่งเร้า (Antecedents)
- ผลกรรม (Consequences)
- ตัวแปรสิ่งแวดล้อม (Environmental Variables)
- จุดเด่นของนักเรียน (Student Strengths)
- ผลการกระทำของพฤติกรรม (Function of Behavior)
- สมมติฐาน (Hypothesis)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม

- มีรากฐานมาจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
  - การส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก
  - จิตวิทยาของสัตว์
  - การลงมือปฏิบัติ
- พฤติกรรมที่บริสุทธิ์ (แสดงออกตามธรรมชาติโดยไม่ได้เสริมสร้าง) จากจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิเคราะห์ และทฤษฎีการเรียนรู้ โดยมุ่งประเด็นไปยังพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้และวัดได้

ปี ค.ศ.1970 - การเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของ การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม

- ลงมือกับพฤติกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง
- ทำตารางการเสริมแรง
- การจัดการ การควบคุมสิ่งแวดล้อม
- การสร้างกฎของพฤติกรรม

FFPBS, 2004

ปี ค.ศ. 1980 - การปรับพฤติกรรม

- การช่วยเหลือด้วยการตอบสนองในชั้นเรียน
- การวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงออกมา
- ทักษะการสอนแบบ ใช้ทักษะทดแทนกันได้
- การปรับสภาพแวดล้อม
- การสร้างโปรแกรมเพื่อประยุกต์สู่สถานการณ์อื่น

FFPBS, 2004

**ปี ค.ศ. 1990 - การสนับสนุนพฤติกรรม
“Behavior Support”**

- มุ่งประเด็นที่วิธีการดำเนินชีวิต
- สนับสนุนความเข้าใจ
- การสร้างความเป็นอิสระและการควบคุมตนเอง
- ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
- การช่วยเหลือโดยชุมชนเป็นฐาน

**ต้นปี ค.ศ. 2000 - บูรณาการ การสื่อสารและ
การสนับสนุนพฤติกรรม**

- ความเข้าใจในการสื่อสารจากพฤติกรรม
- ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
- มุ่งประเด็นที่การวางแผนกับครอบครัว
- ส่งเสริมให้มีความเป็นอิสระ โดยการมีส่วนร่วม
ของนักเรียน ครอบครัวเพื่อนบ้านและชุมชน

การแสดงพฤติกรรม คือ การสื่อสาร

- พฤติกรรมสนับสนุนการสื่อสาร
- สนับสนุนโดยตรงจากสิ่งแวดล้อม
- พฤติกรรมมากกว่าหนึ่งพฤติกรรมอาจจะสนับสนุนผลการกระทำอย่างเดียวกัน
- พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมอาจจะสนับสนุนผลการกระทำหลายๆ อย่าง
- การเปลี่ยนรูปแบบของพฤติกรรมไม่ใช่เปลี่ยนแปลงผลการกระทำ

เราจะเริ่มต้นปรับพฤติกรรมที่ตรงไหน

- คำอธิบายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (พฤติกรรมเป้าหมาย)
- การระบุองค์ประกอบที่เป็นศักยภาพภายในบุคคล หรือ องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม
- การคาดหมายเกี่ยวกับเวลาและสถานการณ์
- การระบุการกระทำ
- คำอธิบายของทางเลือกที่เป็นบวก
- การระบุการช่วยเหลือพฤติกรรมที่มีก่อนหน้านั้น

นิยามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้ชัดเจน

- ระบุเป้าหมายของพฤติกรรมให้เฉพาะเจาะจง
- อธิบายพฤติกรรมนั้นให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม.
  - พฤติกรรมนั้นมีลักษณะอย่างไร
  - พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นและสิ้นสุดเมื่อไร
  - พฤติกรรมนั้นผ่านการทดสอบโดยคนอื่นหรือไม่

พฤติกรรมเป้าหมายที่ชัดเจน

ตัวอย่างที่ดี

- หวีดร้องเสียงดังลั่น
- ตะเก้าอี้
- ตีผู้อื่น/ตัวเอง
- ทำงานเสร็จ

ตัวอย่างที่ไม่ดี

- ควบคุมอารมณ์ไม่ดี
- โกรธ คับข้องใจ
- ก้าวร้าว
- ให้ความสนใจ

กิจกรรม

กิจกรรม

นิยามเชิงปฏิบัติการของพฤติกรรม

คิดถึงนักเรียนคนหนึ่งที่ทำนรู้จักแล้วให้นิยามเชิงปฏิบัติการกับพฤติกรรมที่ทำทายนั้น

- พฤติกรรมนั้นคืออะไร
- พฤติกรรมนั้นมีลักษณะอย่างไร
- พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นและสิ้นสุดเมื่อไร
- พฤติกรรมนั้นผ่านการทดสอบโดยบุคคลสองคนหรือไม่

เลือกระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม

- พฤติกรรมในลักษณะที่ควรเก็บรวบรวมข้อมูล
- เนื้อหาส่วนไหนที่สมควรได้รับการพิจารณา
- ควรใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลนานเพียงใด

สร้างแบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูล

เลือกมิติต่างที่สนใจมากที่สุดในการสังเกตพฤติกรรม
ของนักเรียน

สร้างแบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะวัดพฤติกรรม
ในมิติต่างที่เลือก

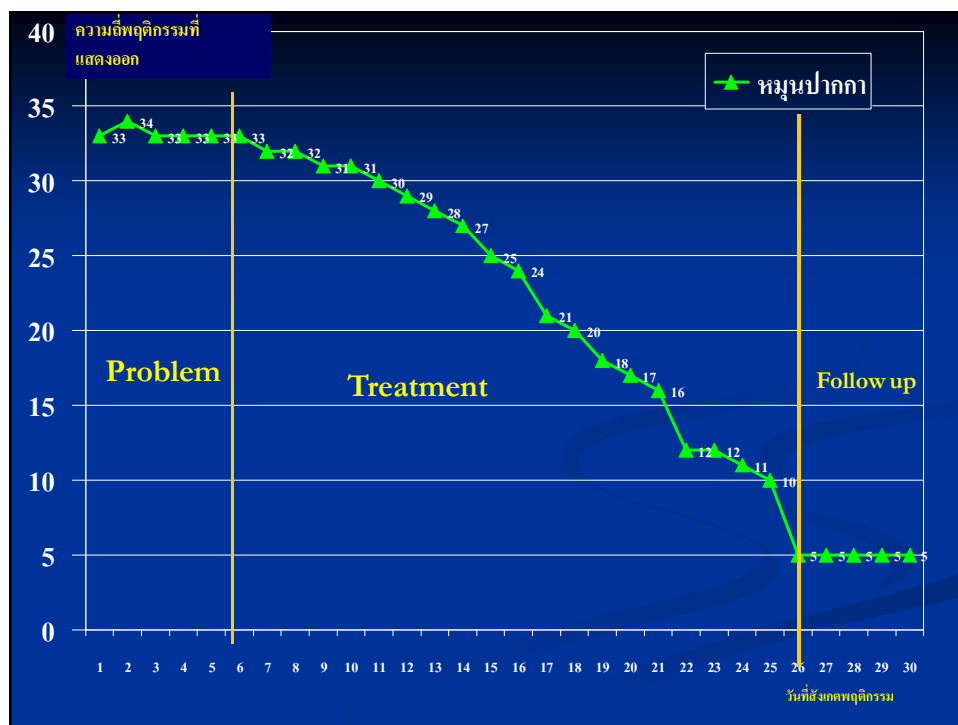
ทำรายการพฤติกรรมย่อยห้าพฤติกรรมที่ท่านสามารถ
สังเกตได้โดยใช้แบบฟอร์มที่ท่านสร้างขึ้น

กราฟแสดงข้อมูล

■ มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องใช้กราฟ

จำเป็นมาก!!

- กราฟทำให้มองเห็นแบบแผนของพฤติกรรม
- กราฟทำให้ท่านมองเห็นความเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งถ้าดูด้วยตาเปล่าอาจเข้าใจได้ช้า
- กราฟช่วยให้การตีความข้อมูลของท่านดีขึ้น
- กราฟทำให้ตัวเลขต่าง ๆ มีความหมายมากขึ้น
- คนทั่วไปชอบอะไรที่มองเห็นด้วยตา

องค์ประกอบส่วนบุคคล และองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม (สภาพเหตุการณ์/เงื่อนไข)

- องค์ประกอบส่วนบุคคลและครอบครัว
  - ข้อมูลทางการแพทย์/ทางด้านร่างกาย
  - สภาพความขาดแคลน
- โรงเรียน-องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม
  - ลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม
  - ลักษณะทางสังคมของสิ่งแวดล้อม
  - เงื่อนไขด้านหลักสูตร/การเรียนการสอน
  - ตัวแปรสนับสนุนต่าง ๆ

สร้างแบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เลือกมิติที่ท่านสนใจมากที่สุดในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
2. สร้างแบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะวัดพฤติกรรมในมิติที่ท่านเลือก
3. ทำรายการพฤติกรรมย่อยห้าพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้โดยใช้แบบฟอร์มที่ท่านสร้างขึ้น

องค์ประกอบส่วนบุคคลและครอบครัว

ให้เขียนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบส่วนบุคคลและครอบครัวที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำทาย

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้นเพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเด็นทางการแพทย์/ทางด้านร่างกาย

ให้เขียนประเด็นทางการแพทย์/ทางด้านร่างกายที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำทาย

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้นเพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลกระทบจากความขาดแคลน

ให้เขียนประเด็นเกี่ยวกับความขาดแคลนที่อาจนำไปสู่
พฤติกรรมที่ทำหาย

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้นเพื่อช่วย
ลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้ และนำไปสู่
การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การจัดสภาพทางกายภาพ

ให้เขียนลักษณะทางกายภาพของห้องเรียนที่อาจ
นำไปสู่พฤติกรรมที่ทำหาย

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้น
เพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น
ได้ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การจัดสภาพทางสังคม

ให้เขียนลักษณะทางสังคมที่สามารถนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำทายเป็น

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้นเพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เงื่อนไขหลักสูตร/การเรียนการสอน

ให้เขียนประเด็นทางด้านหลักสูตร/การเรียนการสอนที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำทายเป็น

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ท่านสามารถทำขึ้นเพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวแปรสนับสนุนต่าง ๆ

ให้เขียนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรสนับสนุนที่สามารถนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำทนายได้

- 1.
- 2.
- 3.

มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่สามารถสร้างขึ้นเพื่อลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น ๆ และนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวจุดประกายช้าและตัวจุดประกายเร็ว

- ตัวจุดประกายช้า (สภาพเหตุการณ์) แสดงตัวให้เห็นเป็นระยะเวลานาน ตัวอย่างเช่น ความเจ็บป่วย พื้นที่แออัด หรือการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวันแบบไม่คาดหมาย เป็นต้น
- ตัวจุดประกายเร็ว(เงื่อนไขนำ) เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดก่อนหน้าพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตัวอย่างเช่น เสียงดัง งานที่ยาก คำพูด“ไม่” หรือการห้ามไม่ให้ทำกิจกรรมหรือเอาของที่ชอบ เป็นต้น

วิธีการทางตรง: การรวบรวมข้อมูลและแบบฟอร์มที่จำเป็น

- การวิเคราะห์ ABC
- แบบสังเกตการวิเคราะห์การกระทำ
- มาตรการประเมินแรงจูงใจ
- แบบสอบถามพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

การวิเคราะห์ ABC

- การอธิบาย เงื่อนไขนำ และ ผลกรรม
เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
- การระบุตัวแปรได้อย่างเที่ยงตรงช่วยใน
การพยากรณ์และการคงอยู่ของ
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

แบบฟอร์ม ABC

ชื่อ: _____ เวลา: _____

ผู้สังเกต: _____ วัน เดือน ปี: _____

เงื่อนไข	พฤติกรรม	ผลกรรม

แบบฟอร์ม ABC

ชื่อนักเรียน: _____ ว.ด.ป: _____ ผู้สังเกต: _____ เวลา: _____

กิจกรรม	เวลา	เงื่อนไข	พฤติกรรม	ผลกรรม

แบบสัมภาษณ์การประเมินการกระทำ

ดัดแปลงจาก O'Neill, Horner, Albin, Story, and Sprague (1990)

ชื่อนักเรียน _____ อายุ _____ เพศ ช ญ
วันที่สัมภาษณ์ _____ ผู้สัมภาษณ์ _____ ผู้รับการสัมภาษณ์ _____

ก. พรรณนาพฤติกรรม

1. สำหรับพฤติกรรมเป้าหมายแต่ละพฤติกรรม นิยามรูปพรรณสัณฐาน (พฤติกรรมแสดงออกอย่างไร) ความถี่ (พฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อยแค่ไหน ในแต่ละวัน สัปดาห์ หรือเดือน) ระยะเวลา (พฤติกรรมเกิดขึ้นยาวนานแค่ไหน) และความรุนแรง (พฤติกรรมเมื่อเกิดขึ้นก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการทำลายมากน้อยเพียงใด)
2. พฤติกรรมที่พรรณนาข้างบนนี้พฤติกรรมใดมีความโน้มเอียงที่จะเกิดขึ้นพร้อมกันในบางลักษณะ พฤติกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือไม่ หรือเกิดขึ้นในลักษณะตามลำดับอย่างที่คาดการณ์ไว้ หรือ “เกิดขึ้นเป็น ลูกโซ่” หรือตอบสนองต่อสถานการณ์แบบเดียวกัน

แบบสัมภาษณ์การประเมินการกระทำ

ดัดแปลงจาก O'Neill, Horner, Albin, Story, and Sprague (1990)

- ข. นิยามสภาพเหตุการณ์ (ตัวจุดประกายซ้ำ) ที่พยากรณ์ หรือที่สร้างพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

การใช้ยารักษา

ประเด็นทางการแพทย์หรือด้านร่างกาย

ลักษณะการนอนหลับ

อุปนิสัยการกินและอาหาร

ตารางปฏิบัติกิจกรรม

แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการกระทำ

ก. ระบุเหตุการณ์ที่เป็นเงื่อนไขในปัจจุบัน (ตัวจุดประกายเร็ว) ที่คาดว่าจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา :

ช่วงเวลาของวัน

แนวโน้มสูงสุด:

แนวโน้มต่ำสุด:

สภาพการณ์

แนวโน้มสูงสุด:

แนวโน้มต่ำสุด:

คน

แนวโน้มสูงสุด:

แนวโน้มต่ำสุด:

กิจกรรม

แนวโน้มสูงสุด:

แนวโน้มต่ำสุด:

แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการกระทำ

ข. ระบุผลกระทบหรือผลที่เกิดขึ้นของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่อาจทำให้พฤติกรรมคงอยู่ พฤติกรรมที่เป็นปัญหา สอนตอบนักเรียนอย่างไรในสถานการณ์เฉพาะนั้น นักเรียนได้รับอะไรอย่างชัดเจน

นักเรียนได้หลีกเลี่ยงจากอะไรชัดเจน

ค. พิจารณาประสิทธิภาพโดยรวมของพฤติกรรมที่เป็น ปัญหาได้รับผลกระทบทางด้านร่างกายมากน้อยเพียงใด

พฤติกรรมนั้นกระทำบ่อยแค่ไหนจึงจะได้รับรางวัล

นักเรียนรอคอยนานแค่ไหนจึงจะได้รับรางวัล

แบบตรวจสอบสภาพเหตุการณ์

วันเดือนปี	สภาพเหตุการณ์	ช่องทำ เครื่องหมาย	ข้อเสนอแนะ
	โรคประจำตัว		
	ภาวะโภชนาการ		
	ภาวะรอบเดือน		
	ประสบการณ์ที่เจ็บปวด		
	องค์ประกอบสิ่งแวดล้อม (ความร้อน, ความแออัด, เสียง รบกวน)		
	ปัญหาเกี่ยวกับการนอน		
	ความเปลี่ยนแปลงด้านการ รักษาพยาบาล		

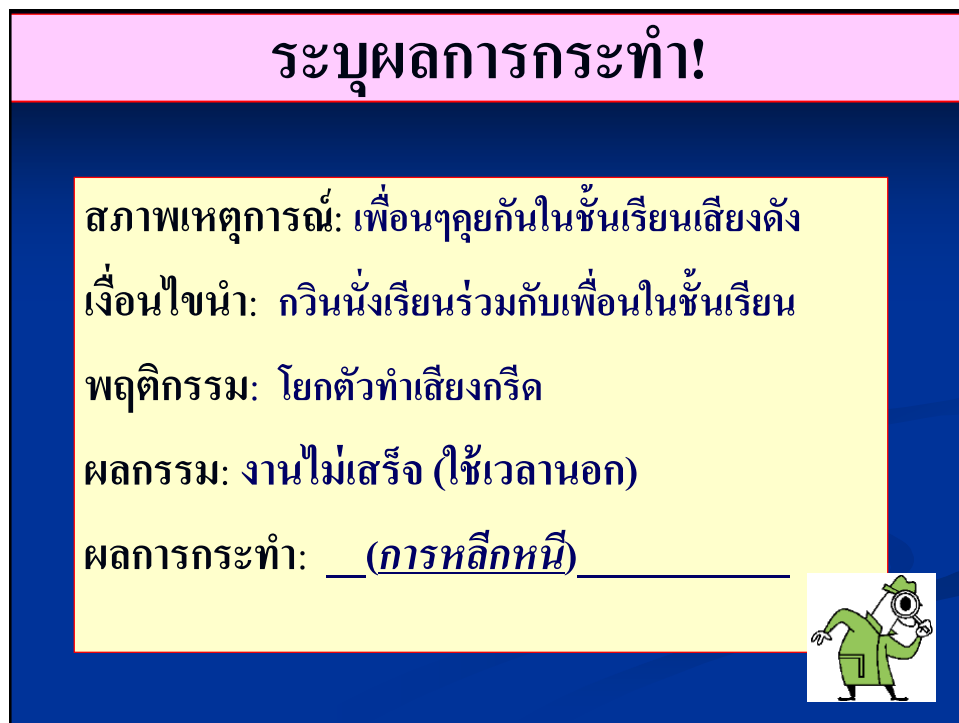
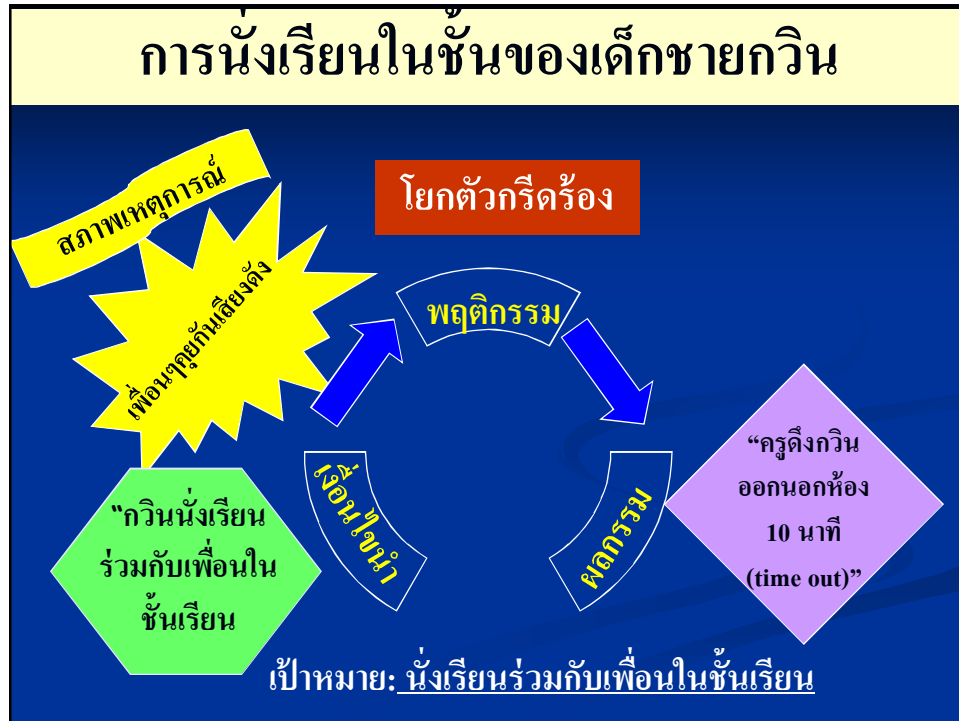
วิเคราะห์ผล...

มีความสัมพันธ์อะไร ระหว่างสภาพ

-เหตุการณ์

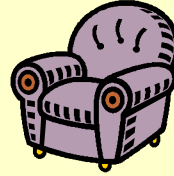
-เงื่อนไขนำพฤติกรรม และ

-ผลกระทบ

ผลของพฤติกรรม

- ประสาทสัมผัส (Sensory)
- การหลีกหนี (Escape)
- การใส่ใจ (Attention)
- การสัมผัสจับต้อง (Tangible)

ผลกรรม คือ อะไร

ผลกรรม คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันทีตามหลังพฤติกรรมซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้พฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นหรือลดลง

- อาจเป็นการเสริมแรง หรือ
- อาจเป็นการลงโทษ

ผลกระทบ

- คำชม
  - คำตำหนิติเตียน
  - การเพิกเฉย
  - การเอาใจใส่
  - การสูญเสียแต้ม, คะแนน
  - การได้ช่วยครู
  - การเปลี่ยนทิศทาง
  - การวิพากษ์วิจารณ์
  - การเปลี่ยนกิจกรรม
  - การยอมรับ/ปฏิเสธจากเพื่อน
  - การยอมรับ/การปฏิเสธจากผู้ใหญ่
  - เวลานอก
  - ส่งไปพบผู้อำนวยการ
- (Sims, 2005)

การเสริมแรง คือ อะไร

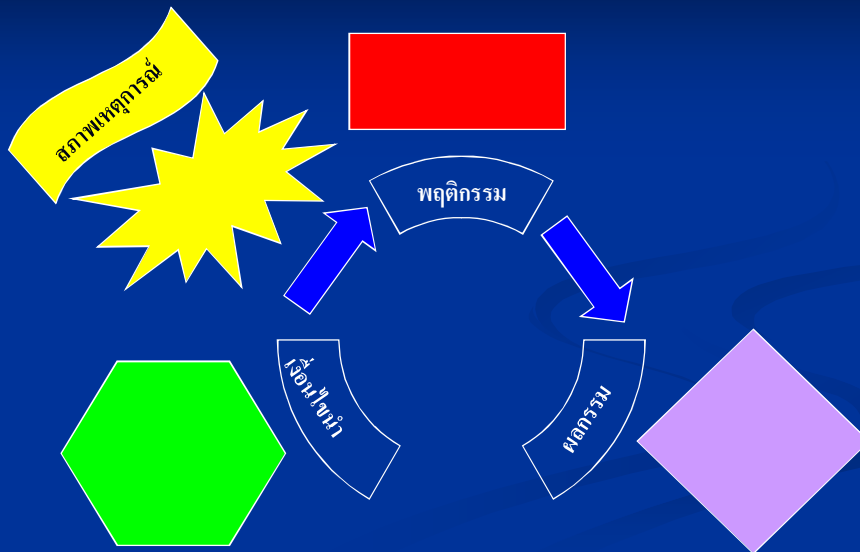
การเสริมแรง หมายถึง สิ่งของ
กิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่ตามหลัง
พฤติกรรมหนึ่งแล้วทำให้พฤติกรรม
นั้นมีแนวโน้มที่จะทำถี่มากขึ้น

โปรดจำไว้ว่า!

ถ้าพฤติกรรมที่ทำทากำลังเกิดขึ้น
นั่นหมายถึงว่า พฤติกรรมนั้น กำลัง
ได้รับการเสริมแรง

พฤติกรรมนักเรียนของท่าน

ระบุ ผลการกระทำ!

สภาพเหตุการณ์: _____

เงื่อนไข: _____

พฤติกรรม: _____

ผลกระทบ: _____

ผลการกระทำ: _____

แนวคำตอบ: •ประสาทสัมผัส •สัมผัสจับต้อง •หลีกหนี •การเอาใจใส่

โปรดจำไว้ว่า...

- รวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ต่าง ๆ และให้บ่อยครั้งเท่าที่จะทำได้
- ระบุสถานที่และเวลาที่พฤติกรรมเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น
- ลงมือสังเกตจนกระทั่งเห็นรูปแบบของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น
- เลือกกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม

การสอนพฤติกรรมทางเลือก

- พฤติกรรมทางเลือกที่นำมาแทนที่
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต้องมี
จุดมุ่งหมายใกล้เคียงกับพฤติกรรมที่
ไม่พึงประสงค์นั้น

การวิเคราะห์พฤติกรรมที่นำมาแทนที่

- ถามตัวเองว่ามีพฤติกรรมอื่นอีกไหมที่นำมาสอนแล้ว:
  - ให้ผลไปที่ตัวเสริมแรงเดียวกัน
  - ใช้เวลาในการตอบสนองสั้นกว่า
  - ให้ความคงเส้นคงวามากกว่า
  - และใช้ความพยายามน้อยกว่า

การวิเคราะห์พฤติกรรมที่นำมาแทนที่

	ส่งเสียงกรีด	การยกมือ
เร็วกว่า		
คงเส้นคงวากว่า		
ง่ายกว่า		

แผนสนับสนุนพฤติกรรม

- ใช้ข้อมูลที่รวบรวมไว้ระหว่างการประเมินพฤติกรรม ด้านผลการกระทำเพื่อพิจารณาการช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลมากที่สุดเพื่อส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน
- สอนพฤติกรรมแทนที่ที่ยอมรับได้ซึ่งสามารถสนองต่อผลการกระทำของพฤติกรรมนั้นได้ เช่นเดียวกับของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

แผนสนับสนุนพฤติกรรมประกอบด้วย:

- สรุปข้อค้นพบต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรม
- จุดเด่นของนักเรียน
- สรุปเกี่ยวกับการช่วยเหลือทั้งหมดที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว
- สนับสนุนพฤติกรรมที่ดี

- นำการช่วยเหลือพฤติกรรมที่มีขอบเขตจำกัดมาใช้ถ้าหากมีความจำเป็น
- วิธีการรวบรวมข้อมูลและกรรมวิธีในการกำกับการช่วยเหลือพฤติกรรม
- การสื่อสารระหว่างสิ่งแวดล้อมทั้งหมดที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งประกอบด้วย บ้าน, โรงเรียนและชุมชน

องค์ประกอบต่าง ๆ

- การช่วยเหลือพฤติกรรมมาจากสมมติฐานที่สร้างขึ้นในการประเมินด้านผลการกระทำ
- การจัดแจงเกี่ยวกับเงื่อนไขและ/หรือผลกรรมของพฤติกรรมพิจารณาในแนวทางต่อไปนี้:
  - การเปลี่ยนแปลงสภาพเหตุการณ์
  - การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข
  - การเปลี่ยนแปลงผลกรรม

องค์ประกอบต่าง ๆ

- ลงมือเปลี่ยนแปลงในเรื่องของหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอน
- ปรับสภาพแวดล้อมโดยการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่จะไปลดโอกาสในการกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง
- ให้การสนับสนุนที่จำเป็นเพื่อให้เด็กกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม

ทบทวนและเปลี่ยนแปลงแผนการช่วยเหลือพฤติกรรม(BIP) เมื่อ...

- เด็กได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางพฤติกรรมใหม่อีก
- “สถานการณ์” ได้เปลี่ยนไปแล้ว และการช่วยเหลือทางพฤติกรรมไม่ได้บ่งบอกไปที่ความต้องการในปัจจุบันของเด็กอีกต่อไป
- ปรากฏชัดเจนว่าแผนการช่วยเหลือพฤติกรรมเดิมนั้นไม่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนในเชิงบวกต่อพฤติกรรมของเด็ก